

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:208

av **Bengt Eliasson (L)**

Stärk skolhälsovården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa förutsättningar för att ansvaret för skolhälsovårdsteam/elevhälsan i framtiden förs över till sjukvårdshuvudmännen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ohälsan, framför allt den psykiska ohälsan, har alltsedan 80-talet ökat bland barn och unga och är nu utbredd bland barn och unga i Sverige. Ifjol hade Bris nästan 10 000 kontakter med barn om psykisk ohälsa. Det är samtal om panikångest, om ensamhet och om självmordstankar. Det blir tydligt att barn som mår dåligt mår ännu sämre av personalomsättning, långa väntetider i vården eller av att slussas runt mellan olika instanser där ingen ser och tar ansvar för helheten kring den enskilde.

Ökningen av psykisk ohälsa bland barn och unga skiljer ut Sverige, med en klart sämre utveckling än många andra länder. Det finns stora vinster, både mänskligt och ekonomiskt, med att så tidigt som möjligt identifiera och med effektiva metoder behandla ohälsa hos barn och unga.

Behovet av en bättre fungerande skolhälsovård/elevhälsa blir av dessa skäl allt mer akut. Skolan är den plats där alla barn finns och kan ses. Förutsättningen för en fungerande elevhälsa är en fungerande organisation och struktur. Ett problem är att behålla eller decentralisera elevhälsan till att vara enskild rektors ansvar. Att klara prioriteringar mellan pedagogik och resurser för elevhälsans läkare, sjuksköterska, psykolog, kurator, specialpedagog och SYV, är närmast omöjligt. Den fungerande, kompletta och kompetenta elevhälsans insatser har stor betydelse för kommunen och regionen/landstinget på både kort och lång sikt. Misslyckandena märks som hemmasittande, skadegörelse, kriminalitet, sjukskrivningstal, missbruk, våldsbrott, tonårsgraviditeter, fetma, hypertoni, diabetes, självskadebeteende ...

Samhället, barnen, föräldrarna och skolan behöver den samlade barn- och ungdomshälsan samorganiserad av kommun och landsting. Med tvärprofessionell

kompetens och möjlighet att göra insatser redan innan barnet fötts, fram tills det blivit vuxet.

Jag anser att skolhälsovården/elevhälsan måste garanteras på ett bättre sätt än nu. På flera håll tenderar hälsovårdsinsatserna i skolan att enbart handla om att mäta, väga och vaccinera. Det finns undersökningar som tyder på att kommuner som inte har en bra skolhälsovård tenderar att ha en större belastning på landstingens primärvård, psykiatrisk och somatisk specialistvård än kommuner som har en bra skolhälsovård.

Att bryta en persons hälsovårdsinsatser vid skolstarten för att åter hamna inom landstingets/regionens område efter skoltidens slut är inte optimalt ur individens synvinkel. Om sjukvårdshuvudmännen fick ansvaret för skolhälsovårdsteamerna så kunde samordningsvinster göras och ingången till övrig hälso- och sjukvård ske på ett mer smidigt sätt.

Bengt Eliasson (L)